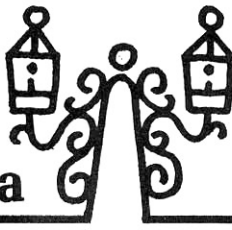

Panu Oulua soutamassa

□ **Oulun kesätapahtumasta** on puhuttu puhumasta päästyä, nytköhän se sitten olisi saatu! Toivotaan! Joka tapauksessa maanantaina puolelta päivin Pakkalan salissa rannassa alkaa kolmipäiväinen kesätapahtuma **Oulua soutamassa**. Eikö olekin aivan hyvä nimi!

Tapahtuman nimi tulee tietysti **Teuvo Pakkalan** samannimisestä kirjasta, jonka ilmestymisestä sopivasti juuri tänä vuonna on kulunut 100 vuotta. Onhan aika muistutella!

Pakkala, silloin vielä **Theodor Frosterus**, esiintyi uuden kirjansa kannessa ensimmäisen kerran koko uudella nimellään **Teuvo Pakkala** eli palasi sukunsa aikoinaan hallitsemaan Pakkalan talon nimeen. Kirjailijana hän oli aloittanut vuotta aikaisemmin entisen opettajansa maisteri **K. F. Kivekkään** Kaiku-lehdessä, jossa nimimerkillä T.P. oli jatkokertomuksena eli följetongina ilmestynyt "**Lapsuuteni muistoja**". Samana vuonnahan "muistoja" oli sitten ilmestynyt myös kirjana nimimerkinä vieläkin vain T.P.

Kesällä 1885 Pakkala oli kirjoittanut "**Oulua soutamas-**

sa", jota pätevämpää Oulun soudun-tervensoudun kirjallista muistomerkkiä ei ole syntynyt. Pakkalan Oulun soudun kuvaus oli lajissaan ensimmäinen, ja se on myös pysynyt "ykkösenä". Klassikko jo aikojen ja sitten sekä pääaiheensa, kielensä että myös Oulun kuvauksen kannalta.

Helmikuussa 1886 **Frosterus-Pekkala** asui Ruskealassa, josta kirjoitti morsiamalleen **Agnes Tervolle**. Ouluun, että "Oulua soutamassa" näkyi ilmestyneen. Tekijä oli ehtinyt myös kuulla, että Agnes kuului sen lukeneen ja myös kiitelleen sitä. Kirjailija jatkaa: "Minkähänlainen todellisuudessa lie nee? Tunnen itsessäni että olisi siinä ollut parannettavaa paljon. — Olen käyttänyt siinä hyväkseni erään runosi. Anna anteeksi varkauteni."

Nämä kriittiset sanat löydän **Maija-Liisa Bäckströmin** toimittamasta kirja-aarteesta "**Teuvo Pakkala/kirjeet 1882—1925** (Suomalainen Kirjallisuuden Seura 1982). Parannettavaa tai ei, mutta historiaa teki ja historiaan jäi! Kirjan oli kustantanut **Kivekäs**, joka tietävästi oli painattanut sen jo 1885-vuoden puo-

lella.

□ **Oulua soutamassa**-tapahtuman nimeen sisältyy siis paljon, ja niinpä nimi on myös suuri haaste, nyt ja vasta. Tapahtumapäivät on alunalkaen, tiemmä, ajateltukin kirjalliseksi tapahtumaksi, kirjaan liittyväksi, kirjasta säteileväksi, miten vain.

Mahdollisuudet ovat monet, on runoa ja laulua, elokuvaa ja "tiateria", tanssia ja kuvataidetta, "kirjasta kuvaksi" ja videoksi! Mukana on tunnettuja kirjailijoita, **Oiva Arvola**, **Seppo Lappalainen**, **Pirkko Saisio**, entinen oululainen **Arto Paasilinna**, Oulun **Tuovi Monola** ja **Joni Skiftesvik**, valkokankaalla **Eeli Aaltoa** ja **Pauli Huotaria**, ym. ym. Juontajana teatterinjohtaja **Jussi Helminen**.

□ **Tuomo Jämsä** kaipasi vuosien jälkeen Kalevassa Oulua soutamassa-kirjaa esitellessään, artikkelissaan **Tervakulttuurin tietokirja**", uutta painosta. Viimeksi kirja on ilmestynyt 1965 Otavan sarjassa Suomalaisia mestareita. Entä nyt, 1986! Taitaa vain olla liian myöhäistä tehdä päätöksiä tälle vuodelle. . .

Jotain muutakin tervakulttuuri on nykypäivään poikunut, mm. **Tervasoutu**-tapahtuman välille Turkansaari-Koskenniska (tai vähän alemmas, Puuteenperän rantaan). Ja liekö salaisuus, että Turkansaareen puuhataan tervensoutuakin vanhempaa Oulun soudun perinnettä, vaan en sano toistaiseksi tämän enempää. Perästä kuuluu.